ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ദശമസ്കന്ധേ ചതുഃഷഷ്ടിതമോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ ദശമസ്കന്ധേ ചതുഃഷഷ്ടിതമോഽധ്യായഃ ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
ഏകദോപവനം രാജൻ ജഗ്മുർയദുകുമാരകാഃ ।
വിഹർതും സാംബപ്രദ്യുമ്നചാരുഭാനുഗദാദയഃ ॥ **1** ॥

ക്രീഡിത്വാ സുചിരം തത്ര വിചിൻവന്തഃ പിപാസിതാഃ ।
ജലം നിരുദകേ കൂപേ ദദൃശുഃ സത്ത്വമദ്ഭുതം ॥ **2** ॥

കൃകലാസം ഗിരിനിഭം വീക്ഷ്യ വിസ്മിതമാനസാഃ ।
തസ്യ ചോദ്ധരണേ യത്നം ചക്രുസ്തേ കൃപയാൻവിതാഃ ॥ **3** ॥

ചർമജൈസ്താന്തവൈഃ പാശൈർബദ്ധ്വാ പതിതമർഭകാഃ ।
നാശക്നുവൻ സമുദ്ധർതും കൃഷ്ണായാചഖ്യുരുത്സുകാഃ ॥ **4** ॥

തത്രാഗത്യാരവിന്ദാക്ഷോ ഭഗവാൻ വിശ്വഭാവനഃ ।
വീക്ഷ്യാജ്ജഹാര വാമേന തം കരേണ സ ലീലയാ ॥ **5** ॥

സ ഉത്തമശ്ലോകകരാഭിമൃഷ്ടോ
വിഹായ സദ്യഃ കൃകലാസരൂപം ।
സന്തപ്തചാമീകരചാരുവർണഃ
സ്വർഗ്യദ്ഭുതാലങ്കരണാംബരസ്രക് ॥ **6** ॥

പപ്രച്ഛ വിദ്വാനപി തന്നിദാനം
ജനേഷു വിഖ്യാപയിതും മുകുന്ദഃ।
കസ്ത്വം മഹാഭാഗ വരേണ്യരൂപോ
ദേവോത്തമം ത്വാം ഗണയാമി നൂനം ॥ **7** ॥

ദശാമിമാം വാ കതമേന കർമണാ
സമ്പ്രാപിതോഽസ്യതദർഹഃ സുഭദ്ര।
ആത്മാനമാഖ്യാഹി വിവിത്സതാം നോ
യൻമൻയസേ നഃ ക്ഷമമത്ര വക്തും ॥ **8** ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
ഇതി സ്മ രാജാ സമ്പൃഷ്ടഃ കൃഷ്ണേനാനന്തമൂർതിനാ।
മാധവം പ്രണിപത്യാഹ കിരീടേനാർകവർചസാ ॥ **9** ॥

നൃഗ ഉവാച
നൃഗോ നാമ നരേന്ദ്രോഽഹമിക്ഷ്വാകുതനയഃ പ്രഭോ।
ദാനിഷ്വാഖ്യായമാനേഷു യദി തേ കർണമസ്പൃശം ॥ **10** ॥

കിം നു തേഽവിദിതം നാഥ സർവഭൂതാത്മസാക്ഷിണഃ।
കാലേനാവ്യാഹതദൃശോ വക്ഷ്യഥാപി തവാജ്ഞയാ ॥ **11** ॥

യാവത്യഃ സികതാ ഭൂമേർയാവത്യോ ദിവി താരകാഃ।
യാവത്യോ വർഷധാരാശ്ച താവതീരദദാം സ്മ ഗാഃ ॥ **12** ॥

പയസ്വിനീസ്തരുണീഃ ശീലരൂപ -
ഗുണോപപന്നാഃ കപിലാ ഹേമശൃംഗീഃ।
ൻയായാർജിതാ രൂപ്യഖുരാഃ സവത്സാ
ദുകൂലമാലാഭരണാ ദദാവഹം ॥ **13** ॥

സ്വലങ്കൃതേഭ്യോ ഗുണശീലവദ്ഭ്യഃ
സീദത്കുടുംബേഭ്യ ഋതവ്രതേഭ്യഃ।
തപഃശ്രുതബ്രഹ്മവദാന്വയസദ്ഭ്യഃ
പ്രാദാം യുവഭ്യോ ദ്വിജപുംഗവേഭ്യഃ ॥ **14** ॥

ഗോഭൂഹിരണ്യായതനാശ്വഹസ്തിനഃ
കന്യാഃ സദാസീസ്തിലരൂപ്യശയ്യാഃ।
വാസാംസി രത്നാനി പരിച്ഛദാന് രഥാ -
നിഷ്ടം ച യജ്ഞൈശ്ചരിതം ച പൂർതം ॥ **15** ॥

കസ്യചിദ് ദ്വിജമുഖ്യസ്യ ഭ്രഷ്ടാ ഗൗർമമ ഗോധനേ।
സമ്വൃക്താവിദുഷാ സാ ച മയാ ദത്താ ദ്വിജാതയേ ॥ **16** ॥

താം നീയമാനാം തത്സ്വാമീ ദൃഷ്ട്വോവാച മമേതി തം।
മമേതി പ്രതിഗ്രാഹ്യാഹ നൃഗോ മേ ദത്തവാനിതി ॥ **17** ॥

വിപ്രൗ വിവദമാനൗ മാമൂചതുഃ സ്വാർഥസാധകൗ।
ഭവാൻ ദാതാപഹർതേതി തച്ഛ്രുത്വാ മേഽഭവദ് ഭ്രമഃ ॥ **18** ॥

അനുനീതാവുഭൗ വിപ്രൗ ധർമകൃച്ഛ്രഗതേന വൈ।
ഗവാം ലക്ഷം പ്രകൃഷ്ടാനാം ദാസ്യാമ്യേഷാ പ്രദീയതാം ॥ **19** ॥

ഭവന്താവനുഗൃഹ്ണീതാം കിങ്കരസ്യാവിജാനതഃ।
സമുദ്ധരത മാം കൃച്ഛ്രാത് പതന്തം നിരയേഽശുചൗ ॥ **20** ॥

നാഹം പ്രതീച്ഛേ വൈ രാജന്നിത്യുക്ത്വാ സ്വാമ്യപാക്രമത്।
നാന്യദ് ഗവാമപ്യയുതമിച്ഛാമീത്യപരോ യയൗ ॥ **21** ॥

ഏതസ്മിന്നന്തരേ യാമ്യൈർദൂതൈർനീതോ യമക്ഷയം।
യമേന പൃഷ്ടസ്തത്രാഹം ദേവദേവ ജഗത്പതേ ॥ **22** ॥

പൂർവം ത്വമശുഭം ഭുങ്ക്ഷേ ഉതാഹോ നൃപതേ ശുഭം।
നാന്തം ദാനസ്യ ധർമസ്യ പശ്യേ ലോകസ്യ ഭാസ്വതഃ ॥ **23** ॥

പൂർവം ദേവാശുഭം ഭുഞ്ജ ഇതി പ്രാഹ പതേതി സഃ।
താവദദ്രാക്ഷമാത്മാനം കൃകലാസം പതൻ പ്രഭോ ॥ **24** ॥

ബ്രഹ്മണ്യസ്യ വദാന്യസ്യ തവ ദാസസ്യ കേശവ।
സ്മൃതിർനാദ്യാപി വിധ്വസ്താ ഭവത്സന്ദർശനാർഥിനഃ ॥ **25** ॥

സ ത്വം കഥം മമ വിഭോഽക്ഷിപഥഃ പരാത്മാ
യോഗേശ്വരൈഃ ശ്രുതിദൃശാമലഹൃദ്വിഭാവ്യഃ।
സാക്ഷാദധോക്ഷജ ഉരുവ്യസനാന്ധബുദ്ധേഃ
സ്യാന്മേഽനുദൃശ്യ ഇഹ യസ്യ ഭവാപവർഗഃ ॥ **26** ॥

ദേവദേവ ജഗന്നാഥ ഗോവിന്ദ പുരുഷോത്തമ।
നാരായണ ഹൃഷീകേശ പുണ്യശ്ലോകാച്യുതാവ്യയ ॥ **27** ॥

അനുജാനീഹി മാം കൃഷ്ണ യാന്തം ദേവഗതിം പ്രഭോ।
യത്ര ക്വാപി സതശ്ചേതോ ഭൂയാന്മേ ത്വത്പദാസ്പദം ॥ **28** ॥

നമസ്തേ സർവഭാവായ ബ്രഹ്മണേഽനന്തശക്തയേ।
കൃഷ്ണായ വാസുദേവായ യോഗാനാം പതയേ നമഃ ॥ **29** ॥

ഇത്യുക്ത്വാ തം പരിക്രമ്യ പാദൗ സ്പൃഷ്ട്വാ സ്വമൗലിനാ।
അനുജ്ഞാതോ വിമാനാഗ്ര്യമാരുഹത് പശ്യതാം നൃണാം ॥ **30** ॥

കൃഷ്ണഃ പരിജനം പ്രാഹ ഭഗവാൻ ദേവകീസുതഃ।
ബ്രഹ്മണ്യദേവോ ധർമാത്മാ രാജൻയാനനുശിക്ഷയൻ ॥ **31** ॥

ദുർജരം ബത ബ്രഹ്മസ്വം ഭുക്തമഗ്നേർമനാഗപി।
തേജീയസോഽപി കിമുത രാജ്ഞാമീശ്വരമാനിനാം ॥ **32** ॥

നാഹം ഹാലാഹലം മൻയേ വിഷം യസ്യ പ്രതിക്രിയാ।
ബ്രഹ്മസ്വം ഹി വിഷം പ്രോക്തം നാസ്യ പ്രതിവിധിർഭുവി ॥ **33** ॥

ഹിനസ്തി വിഷമത്താരം വഹ്നിരദ്ഭിഃ പ്രശാമ്യതി।
കുലം സമൂലം ദഹതി ബ്രഹ്മസ്വാരണിപാവകഃ ॥ **34** ॥

ബ്രഹ്മസ്വം ദുരനുജ്ഞാതം ഭുക്തം ഹന്തി ത്രിപൂരുഷം।
പ്രസഹ്യ തു ബലാദ് ഭുക്തം ദശ പൂർവാൻ ദശാപരാൻ ॥ **35** ॥

രാജാനോ രാജലക്ഷ്മ്യാന്ധാ നാത്മപാതം വിചക്ഷതേ।
നിരയം യേഽഭിമൻയന്തേ ബ്രഹ്മസ്വം സാധു ബാലിശാഃ ॥ **36** ॥

ഗൃഹ്ണന്തി യാവതഃ പാംസൂൻ ക്രന്ദതാമശ്രുബിന്ദവഃ।
വിപ്രാണാം ഹൃതവൃത്തീനാം വദാൻയാനാം കുടുംബിനാം ॥ **37** ॥

രാജാനോ രാജകുൽയാശ്ച താവതോഽബ്ദാന്നിരങ്കുശാഃ।
കുംഭീപാകേഷു പച്യന്തേ ബ്രഹ്മദായാപഹാരിണഃ ॥ **38** ॥

സ്വദത്താം പരദത്താം വാ ബ്രഹ്മവൃത്തിം ഹരേച്ച യഃ।
ഷഷ്ടിവർഷസഹസ്രാണി വിഷ്ഠായാം ജായതേ കൃമിഃ ॥ **39** ॥

ന മേ ബ്രഹ്മധനം ഭൂയാദ് യദ് ഗൃദ്ധ്വാൽപായുഷോ നരാഃ।
പരാജിതാശ്ച്യുതാ രാജ്യാദ് ഭവന്ത്യുദ്വേജിനോഽഹയഃ ॥ **40** ॥

വിപ്രം കൃതാഗസമപി നൈവ ദ്രുഹ്യത മാമകാഃ।
ഘ്നന്തം ബഹു ശപന്തം വാ നമസ്കുരുത നിത്യശഃ ॥ **41** ॥

യഥാഹം പ്രണമേ വിപ്രാനനുകാലം സമാഹിതഃ।
തഥാ നമത യൂയം ച യോഽന്യഥാ മേ സ ദണ്ഡഭാക് ॥ **42** ॥

ബ്രാഹ്മണാർഥോ ഹ്യപഹൃതോ ഹർതാരം പാതയത്യധഃ।
അജാനന്തമപി ഹ്യേനം നൃഗം ബ്രാഹ്മണഗൗരിവ ॥ **43** ॥

ഏവം വിശ്രാവ്യ ഭഗവാൻ മുകുന്ദോ ദ്വാരകൗകസഃ।
പാവനഃ സർവലോകാനാം വിവേശ നിജമന്ദിരം ॥ **44** ॥

॥ ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം
സംഹിതായാം ദശമസ്കന്ധേ ഉത്തരാർധേ
നൃഗോപാഖ്യാനം നാമ ചതുഃഷഷ്ടിതമോഽധ്യായഃ ॥